

דרוש שדרשתי בבית הכנסת מגן דוד יע"א ביים
 י"א לתדש סיון תש"ז למנוחת אנשי הצבא שמסרו
 נפשם על קדוש השם במלחמה שעברה, תנצב"ה.

איתא בגמ' דסוכה אמ"ר אלעזר האי שבעים פרים שמקריבים בימי החג כנגד מי, כנגד שבעים אומות. וביום שמיני עצרת שמקריבים פר אחד הוא כנגד אומה הישראלית. משל למלך ב"ו שאמר לעבדיו עשו לי סעודה גדולה, וביום אחרון אמר לאוהבו עשה לי סעודה קטנה שנהגה ממך ע"כ.

עלינו לשבח לאדון הכל אשר בחר בנו מכל האומות והבדילנו מהם וקדשנו במצותיו שנתן לנו תורת אמת כדי להיות מובדלים משאר אומות, הן במאכלים האסורים, הן במלבושים והן בלשוננו, וזהו הנוסח שאנו אומרים בתפילת המועדים אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו כדי להיות תמיד קדושים.

וכן מצינו בנבואת בלעם אשר התנבא על עם ישראל והעיד עליהם ואמר הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב, שהאומה הישראלית היא יחידה בין האומות, וזה שרמז בלשוננו ואמר ה"ן ר"ל שתיבת ה"א נו"ן אין להם זוג, דהיינו אם תחבר אות אל"ף עם טי"ת יהיו עשרה, וכן ב' עם ח' יהיו עשרה וכן ג' עם ז' יהיו עשרה נשאר מן האחדים אות ה"א, וכן בעשיריות אם תחבר אות י' עם צ' יהיו מאה, וכן כ' עם פ' יהיו מאה, וכן ל' עם ע' יהיו מאה מ' עם ס' נשאר אות נו"ן לבדה, בא לרמז שכמו שתיבת הן ה"א והנו"ן אין להם זוג, כך ישראל הם יחידים בין האומות ומובדלים מן האומות במאכלים ובמלבושים ובלשון והם חשובים ושקולים כנגד שבעים אומות. וו"ש ה"ן עם לבדד ישכון ששני האותיות ה"ן אין להם זוג כך ישראל אין להם זוג.

וכן איתא בזה"ק רבי חייא שאל לרבי שמעון מה ראתה התורה למנות בני יעקב שהם י"ב, ולבסוף מנה אותם שבעים שנאמר כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה שבעים, אמ"ל שהם חשובים ושקולים כנגד שבעים אומות, וכן כתיב יצב גבולות עמים למספר בני ישראל לרמז שהאומה הישראלית היא יחידה באומות והיא שקולה כנגד כל האומות, וכן אמרו רז"ל ע"פ כי כארבע רוחות השמים פרשתי אתכם אמר ה', שאין קיום העולם אלא בשביל ישראל, כי בשם שאי אפשר לעולם בלא ארבע רוחות כך אי אפשר לעולם בלא ישראל.

ועינינו הרואות שבכל מקום שישראל מצוים שם תראה שכמה וכמה תועליות יבוא על ידם במקום ההוא, אם בענין משא ומתן אם בעולמיות, ועל ידם יתעלו ויתגברו האומות, וכן איתא בזה"ק ע"פ ויקם מלך חדש על מצרים, תא חזי שכל האומות וכל המלכים אינם מתגברין ומתחפקין על כל העולם כ"א ע"י ישראל, מצרים מתחילה היתה

ממלכה שפלה ולא היו שולטים על שאר אומות, וכשבאו ישראל בגלות היו המצרים שולטים על שאר האומות. בכל לא נתגברו ולא שלטו על שאר אומות, אלא בעבור שגלו ישראל לשם. אדום לא נתגברו על שאר האומות, אלא בשכיל ישראל שגלו לשם, וזה רמז הפ' אנכי ה'א אשר הוצאתיך מבית עבדים, עבדים ממש שמצרים הוא בנו של חם שנא' ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען, שהיו עבדים השפלים, בכל היו ג"כ של חם שנא' ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען, שהיו עבדים השפלים, בכל היו ג"כ שפלים, שנאמר הן ארץ כשדים זה העם לא היה, אדום שנא' הנה קטון נתתיך בגוים בזוי אתה מאד, נמצא שלא שלטו הממלכות הללו על שאר העמים אלא ע"י שגלו ישראל לארצותם, ולכן כתיב ויקם מלך מצרים לא אמר וימלוך אלא ויקם לרמוז שע"י שגלו ישראל לארצם היה להם קימה ועילוי על שאר אומות, ואז נתקיים מקרא שכתוב תחת שלש רגזה ארץ תחת עבד כי ימלוך, ואומות העולם אף שרואים בעיניהם שהם מתעלים ומצליחים על ידי ישראל עכ"ז שנאתם שמורה נצח וחפצים תמיד לעשות בנו כרצונם, כמו שראינו בזמן המלחמה שעברה, אשר עבד על נפשנו מים הזידונים הם אויבינו ושונאנו אשר בעוה"ר מהם לחרב מהם לשריפה מהם לטבח יובלו תצלנה אזנים משמוע ונתקיים באחינו עם בני ישראל היחידה באומות ארבע מיתות בית דין סקילה שריפה הרג וחנק מהם סקלו ותלו אותם מהם שרפו מהם טבעום בים, ובכל עת וזמן הם מזומנים למרמס, וזהו שרמזה לנו המשנה אשר אנחנו אומרים אותה בפרק איזהו מקומן של זבחים, שלמים קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה, ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע, ונאכלים בכל העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד, ופירש הרב יהודה ליב ז"ל שכוונת המשנה הזאת היא רומזת על ישראל במשך הגלות שכל כוונת אות"ע לעקור אותנו מן העולם, וז"ש שלמים הם ישראל שהם שלמים במדות ובמוסרים ובדעות ובכל מיני חכמות גם קדשים שנקראו קדושים שנא' קודש ישראל לה' אבל תדע שבזמן שהם בגלות קלים אין לו זכר שום יהודי כי אם לחרפה ולקלון, גם ושחיטתן בכל מקום ר"ל שהאומות שוחטין אותם בכל מקום ככל ממלכה וממלכה וזבחינן אותם כשה לטבח יובל, ועוד מלבד שהם בעצמם זבחים אותם אלא בעזרה, ר"ל מביאים אנשים משאר ממלכות לעזור אותם בשחיטתם, ודמן טעון תדע לך שלמה דמן טעון, בעבור שהם מובדלין משאר האומות אין אוכלים את פתם ואין שותין את יינן ואין נושאים את בתם, וז"ש שתי מתנות שהן ארבע, רמז לצלם שיש לו ארבע קרנות שאין אנחנו עובדים את הצלם, ועוד ונאכלין בכל העיר בכל עיר ועיר אוכלין אותנו, לכל אדם שאף שהאדם הזה הוא ממלכה אחרת הוא מרים ידו על איש הישראלי, ובכל עת עושים בנו כרצונם וכאות נפשם וממש נתקיים בנו מקרא שכתוב מי נתן למשסה יעקב וישראל לבחזים וכו', ושם יהודי בעוה"ר בכל אומה ולשון לחרפה ולקלון.

ואחר האמת צריכים אנו לדעת דלמה כ"כ ידל כבוד ישראל וה' יסתיר פניו ממנו, הלא הוא אבינו מלכנו אב הרחמן וקראנו בנים שנא' בנים אתם לה' אלהיכם היתכן בעולם מי שיש לו בן יחיד ובא אחד כנגדו להכותו ולהמיתו ישתוק האב ולא להציל את בנו, אלא ודאי יוצא לקראת נשק להנקם מהבא כנגדו, אם כן אנחנו בנים למקום איה רחמיו איה אהבתו אל בניו ורואה את האויבים שוחטים את בניו ושורפים את בניו ומוסר אותם ביד אויב והוא שותק אלא חלילה וחס לומר שעזב אותנו, שעליו נאמר בתורה אל אמונה ואין עול צריק וישר הוא שכל מעשיו בצדק ובתמים והיסורין אשר שולח לעמו ישראל כדי לייסרם להחזירם למוטב שנאמר כי כאשר ייסר איש את בנו ה"א מיסרך, ואנחנו הריעונו את מעשינו וחייבים אנחנו לתקן את מעוותינו ע"ד הכתוב נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה עד ה' שגשוב ממעשינו הרעים ובפרט בענין

חילול שבת שאנחנו קוראים ביום שבת ושמרנו בני ישראל את השבת שלא בלבד בקריאה יוצאים ידי חובה, אלא לעשות את השבת לעשות בפועל לשמור אותו שלא לעשות שום מלאכה ביום שבת, ועוד סיג שני שנסיר את השנאה מלבנו ותמיד נהיה באהבה ובחיבה ובשלום אשר מצות האהבה והשלום היא כוללת כל תרי"ג מצות כידוע ממעשה הגר שבא לו אצל הלל הזקן ואמר לו למדני תורה על רגל אחת ואמר לו ואתבת לרעך כמוך מאן דעלך סני לחברך לא תעביד.

ונהו כוונת הנביא אשר מחמיה ואומר מי יתן למשטה יעקב וישראל לבוזים ר"ל ששם יעקב הקב"ה קרא לו שם זה וגם שם ישראל גם כן הקב"ה קרא לו שנא' לא יקרא עוד שמך יעקב כי אם ישראל וזה הוא שמתמיה הנביא שבין שם יעקב ובין שם ישראל הקב"ה קרא אותם להורות שהם בניו ובין אם עושים רצונו ובין אינם עושים רצונו, וז"ש הלא ה' אם כן מדוע עזב אותנו ומסרנו ביד אויב, לזה בא כמתרץ ז"ו חטאנו ז"ו גימ' אחד ר"ל אנחנו חסרים האחדות, לכן כל זמן שלא יש אחדות ושלום בינינו הקב"ה שולח לנו יסורים ע"י אומות העולם ע"ד הוי אשור שבט עברתי כדי שנשוב בתשובה שלימה לפניו, הנה ג"כ רמז הכתוב לא יסור שבט מיהודה ידוע שהגויים קוראים לנו שם יהודה בכל ערי ישמעאל, וז"ש לא יסור שבט דהיינו היסודי שבאים לנו מצד אומות העולם מיהודה מזרע היהודים. עד היא רמז לתשובה שנא' שובה ישראל עד וכשנזכה לחזור בתשובה אז מיד יבא שילה הוא הגואל משה רבינו הוא גואל ראשון והוא גואל אחרון.

ועפ"ה פי' הרב יוסף חיים ז"ל פ' בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים או ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה דידוע שיש בתנועות שב"א ציר"י סגול קבוצ' שורו"ק חול"ם חירי"ק, שהשורו"ק יש נקודה אחת בתוך הוא"ו והחולם היא נקודה אחת למעלה והחירי"ק היא נקודה למטה, והשלושה נקודות הללו של השורו"ק והחול"ם וחירי"ק הם רומזים לכללות ישראל שכמו שהם נקודה יחידית כך ישראל הם יחידים בין האומות, וכשישראל הם בירידה התחתונה הם דומים לנקודת החירי"ק שהיא למטה תחת האות, וכשהם ממוצעים הם דומים לנקודת השורו"ק שהיא יושבת באמצע הוא"ו, אבל לעתיד לבוא כשיבוא הגואל בב"א אנחנו דומים לנקודת החול"ם שהיא למעלה על האות, וז"ש הכתוב בשוב ה' את שיבת ציון דהיינו בביאת הגואל ונשוב או לארצנו ואל נחלת אבותינו או בעת ההיא אנחנו דומים לנקודת החול"ם שהיא למעלה על האות, וזהו שסיים הפסוק היינו כחולמים רמז לנקודת החול"ם.

יהי רצון שיהיו נשמות כל הבחורים הנהרגים על קדושת ה' ואשר נשרפו ואשר נטבעו בים אשר כולם צדיקים וחסידים תנצב"ה ותהא מנוחתם כבוד בגן עדן העליון ובזכותם יקל ה' מעלינו את עול הגלות מעל צוארנו ובא לציון גואל במהרה בימינו אמן.